

Az üdvbizonyosság

Gal 2,19-20

Hol töltöm az örökkévalóságot? Ez az emberi élet legfontosabb kérdése. Sokkal fontosabb, mint az, hogy hol töltöm el ezt a földi életet. A földi életben – mint láttuk – megvan a bizonytalanságnak a maga áldása, de az örök élet kérdését nem szabad bizonytalanságban hagynom:

1. a kérdés hordereje miatt (a földi élet csak átfutó árnyék az örökkévalósághoz képest),
2. mert ezt a kérdést nem intézheti el helyettem más, sem ember (Zsolt 49,8), sem Isten (Mt 23,37),
3. mert ezt a kérdést nem lehet bármikor elintézni, csak itt e földi életben, a döntés lehetősége tehát korlátolt (Lk 16,26), s
4. mert teljesen bizonytalan a dönthetés lezárásának ideje (Lk 12,20), senki sem tudja a halála óráját, s ezzel az ítéletre vonásnak idejét (Zsid 9,27).

Egy itáliai kolostor kapuja fölött áll ez a felirat: „Csak *egy* lelkem van – ha ezt elvesztem, mi marad meg nekem? Csak *egy* Isten van – ha Ő ellenem van, mi lesz akkor belőlem?”

Akik üdvbizonyosság helyet megelégszenek az üdvreménységgel, azok

1. vagy azért nem tartják szükségesnek a kérdés teljes megoldását, mert nem hisznek komolyan az örök életben (a hitük csak olyan „hátha” hit, mint az egyszeri emberé, aki azt mondotta, hogy azért hisz a kárhozatban, mert ha nincs, akkor nem baj, hogy hisz benne, de ha van, akkor baj lenne, ha nem hinne benne),
2. vagy azért nem tartják szükségesnek a kérdés végső tisztázását, mert nem veszik komolyan Isten szentségét, s abban a meggyőződésben élnek, hogy minden bűnt elenged az Isten nemes királyi kegyelemmel egy kis könyörgésre,
3. vagy nem veszik komolyan Isten kegyelmét (Jézus sohasem a bűnbocsánat reménységét adta csupán, hanem magát a bizonyos bűnbocsánatot, mindig múlt időben mondja: „Megbocsáttattak néked a te bűneid” [Mk 2,5]). Nem merik levonni a teljes váltság végső következtetéseit. A mennyben örülnek már fölöttünk, mint megtérő bűnösök felett, de ők még nem mernek örülni annak, hogy neveik fel vannak írva az élet könyvében (Lk 15,10; 10,20).
4. vagy nem engedik érvényesülni teljes egyenjogúságával lelki életükben a lelki gögtől óvó igék mellett (Mt 26,41; 1Kor 10,12; Gal 6,3) az aggodalmaskodástól óvó igéket (Mt 6,34), s ezért nem látják meg azt, hogy az üdvbizonyosság kérdése nem a holnap, hanem a ma kérdése: üdvözítene-e az Úr, ha *ma* kellene előtte megállnom?,
5. vagy szektás vonást látnak az üdvbizonyosságban, s elfelejtik, hogy az üdvbizonyosság a lutheri reformáció áldott terméke, hogy akinek nincs üdvbizonyossága, az nem eléggé lutheránus.

Mert Luthernek az volt az elvi meggyőződése, hogy az üdvösség felől az embernek bizonyosságot kell szereznie. Tűrhetetlen volt reá nézve minden bizonytalanság. Minden áron bizonyos akart lenni az objektív igazság felől. Ezt mondja: „Nekünk, keresztyéneknek semmi közösségünk sincs a szkeptikusokkal és akadémikusokkal, hanem igenis van a hite felől

nyakasságig bizonyos Pállal. Ha gyarló természetem korlátai megengednék, a legtökéletesebb bizonyosságra óhajtoznám még olyan dolgok felől is, amik nem tartoznak az üdvösségre, s amikről nem tanít a Szentírás. Mert kicsoda nyomorúságosabb a bizonytalanságnál?” Egy más helyen: „A Szentlélek nem szkeptikus és nem valami bizonytalan sejtést, vagy pusztá vélekedést írt a mi szívünkbe, hanem hatalmas nagy bizonyosságot, mely biztosabb és szilárdabb, mint maga az, hogy élünk és mindaz, amit átélünk.”

De ez volt Luther gyakorlati életének is a vezérelve. Ez döbentette meg, mikor egyetemi hallgató korában kétszer szembe kellett néznie a halállal, egyszer egy barátja, egyszer a maga életében, 1505-ben is azért áldozza fel szépen induló karrierjét, mert minden áron kegyelmes Istent akar találni. Ezért küzd, és kínozza magát idegemészítő tusakodásban hét esztendeig, s nem engedi magát eltántorítani erről az útról. Nem gondolkodik azon, hogy egyáltalában *lehet-e* üdvbizonyosságot szerezni. Oly erős lelkében a vágy, hogy csak azt érzi: meg *kell* szereznem!

Luther ebben is teljesen biblikus nyomokon halad, mégpedig, mint mindenben, ebben is Pál nyomán. Pál üdvbizonyosságának jele: Rm 8,39; 9,3; Gal 2,19-20; Fil 1,23; 2Tim 4,6-8.

Hogyan találta meg Luther ezt az üdvbizonyosságot? Úgy, mint Pál. Tapasztalta, hogy

1. nem ad üdvbizonyosságot semmiféle vallási gyakorlat (kolostori önkínzás),
2. nem ad üdvbizonyosságot tekintélyek kezeskedése (hiába mondták előljárói, hogy baba-bűnök azok, amikért nyugtalanodik, s hiába biztosították az üdvösség felől),
3. nem ad üdvbizonyosságot az a tudat, hogy mindent megtettem, amit megtehettem (tudta, hogyha valaki a szerzetesi élet által a mennyországba jut, ő bizonyonnyal azok között lesz). Csak amikor Krisztus keresztje megvilágosodott előtte, a hitből való megigazulás, akkor azt írja: „Úgy éreztem, mintha nyitott kapun át magába a paradicsomba léptem volna”.

A szektás üdvbizonyosság tökéletességtudat, a páli és lutheri nem a befejezettség állapotáról való meggyőződés (Fil 3,12-15), hanem az Isten kegyelmének elégséges voltáról való meggyőződés (2Kor 12,7-9).

Ne nyugodj addig, míg életed legfontosabb kérdését meg nem oldod! A reformáció megadta a megoldás lehetőségének útját.

Túróczy Zoltán (1893-1971) evangélikus lelkész, püspök

Forrás: A reformáció áldásai – egy reformáció-heti sorozat egyik előadása, 1928-ban. Megjelent az evangélikus *Belmisszió munkaprogram* 1928-29. évi füzetében.

2003-ban – más munkaprogrambeli sorozatokkal együtt - kiadta az Evangélikus Belmissziói Baráti Egyesület (EBBE) a *Hitből hitbe* című válogatásában. A fenti előadás a 196-198. oldalakon olvasható.